

Δεν χρειάζεται να πάμε πολλά χρόνια πίσω. Ας πούμε καμμιά εικοσαριά. Αν και τριάντα θα ήταν καλύτερα. Κάθε είδος επιτηδεύματια, καταστηματάρχη, ηλεκτρολόγου, υδραυλικού, ταξιτζή, ξυλά, σιδερά, ευγενή και αγενή, ικανού ή όχι, δραστήριου ή τεμπέλη, έντιμου και όχι, είχε στην τσέπη του, ένα πάκο.

Ένα πάκο με χαρτονομίσματα. Τα καφέ με τον Δία, τα πράσινα με τον Καποδίστρια, για να μην λησμονούμε τα ταπεινά κόκκινα κατοστάρικα, ή τα ταπεινότερα μπλε πενηντάρικα. Αλλά και τα μεγάλα μπλε με τον Κολοκοτρώνη, τραγουδημένα από την Γλυκερία: *«Ωχ αμάν, γιατί τα πεντοχίλιαρα δεν είναι πετσετάκια»*. Προς το τέλος και τα μωβ με τον Παπανικολάου.

Διπλωμένα στην μέση από τα μικρά προς τα μεγάλα, και σφηνωμένα στο βάθος της τσέπης. Αρκετά χοντρό πάκο για να μπει στο πορτοφόλι, αλλά και τόσο συχνά χρησιμοποιούμενο μέσα στην ημέρα, ώστε να είναι μόνο του.

Ακόμα και έτσι όμως, η ουσία έμενε ίδια όπως την τραγουδήσει ο Μάρκος από τον μεσοπόλεμο: *«Η δύναμη στον άνθρωπο είναι το πορτοφόλι, στον κόσμο τον σημερινό, αυτό το ξέρουν όλοι»*. Βεβαίως, αυτοί που είχαν κάθε μέρα νταραβέρι με χρήμα δεν ήσαν όλοι επιδειξιες και φαμφαρόνοι, ενώ οι συνετοί καταλάβαιναν, ότι μικρό μόνον τμήμα από το μετρητό που είχαν στην τσέπη, ήταν δικό τους.

Επλήρωναν προμηθευτές, έδιναν ρέστα, κερνούσαν, άφηναν φιλοδωρήματα, έτσι όπως μας τα είπε και η Ρίτα Αμπατζή: *«Τότε κι αυτοί μου δίνουν πουρμπουάρ, τους λέγω ορεβουάρ και φεύγουνε στουπί»*.

Χρήμα λοιπόν, ζεστό ζωντανό, να κυλάει στους δρόμους, ζωογόνο όπως το αίμα στις φλέβες. Cash is King όπως λένε στην κοιτίδα του καπιταλισμού στο Αμέρিকা. Το θυμάμαι κάθε φορά που παρατηρώ την μετάβαση αυτής της κοινωνίας, από το μετρητό στις κάρτες.

Το θυμάμαι, κάθε φορά που στο περίπτερο, στο βενζινάδικο, στο μινι μάρκετ, οπουδήποτε πρέπει να περιμένουμε διπλάσιο ή και περισσότερο χρόνο από το συνηθισμένο προκειμένου να βγεί η κάρτα, να πληκτρολογούν τα κωδικά, να τυπωθούν τα χαρτάκια, για ποσά ευτελή .

Ήταν νόστιμη η δική μας μετάβαση. Πρώτα ο πιθηκισμός με τη δύση, έπειτα η «ασφάλεια» του πλαστικού χρήματος, μα και το χαϊλίκι των χρυσών καρτών (άλλα της) και τέλος η κατραπακιά των capital control(s), που σχεδόν επέβαλε τις κάρτες. Έπεσε και η σχετική προπαγάνδα της εγχώριας, τάχα αριστερής και δήθεν ενωτικής Ευρωπαϊκής πολιτικής για το κυνήγι της φοροδιαφυγής και της διαφάνειας.

Είναι κάποιοι μήνες που ρωτώ βενζινάδες, περιπτεράδες, μικροκαταστηματάρχες και οι απαντήσεις είναι όμοιες. Συνεχής αύξηση του ποσοστού των πελατών τους, που χρησιμοποιούν πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές.

Και γιατί να είναι να ενοχλητικό αυτό;

Αυτό καθ' αυτό, δεν είναι ενοχλητικό ή κατακριτέο, αν βεβαίως εξαιρεθεί ο χρόνος εξυπηρέτησης και το κόστος που μετακυλιεται στον πραγματευτή. Είναι όμως ένα κομμάτι του συνόλου, που έχει να κάνει με το ενιαίο νόμισμα, τον ουσιαστικό έλεγχο της τοπικής οικονομίας από άλλα κέντρα, το βαθύ χρέος του Δημοσίου και το μεγάλο χρέος του πληθυσμού προς το Δημόσιο.

Είναι ότι ο ρόλος των τραπεζών γίνεται κυρίαρχος, είναι που οι ανακεφαλαιώσεις τους, ματώνουν. Είναι επίσης πως το χρήμα είναι το επόμενο καλύτερο σκαλοπάτι από την ανταλλακτική οικονομία. Και επειδή είναι πολύ ρομαντικό να φτιάξεις μια βρύση για να πάρεις τέσσερα αυγά, ή ακούγεται κάπως γραφικό να πας μια γεμιστή τομάτα με πατατούλες ζουμάκι και μια φέτα ψωμί για να πάρεις δυο λίτρα αμόλυβδη, το εθνικό νόμισμα μαζί με τις διολισθήσεις του, τις υποτιμησάρες του και όλα τα άσχημά του, σαν να

φαίνεται καλύτερο από όλα όσα συμβαίνουν, από τον Φλεβάρη του '02 που δεν φαίνονταν, έως σήμερα που τα βλέπουν, σχεδόν, όλοι.

Τα λέω όλα αυτά με τη λογική ότι ο πληθωρισμός ίσως να είναι καλύτερος από την ανεργία και τέλος πάντων είναι καλύτερα να χρεώνεσαι τα δικά σου σφάλματα παρά των άλλων. Ιδέ τας τελευταίας δηλώσεις Ντάιζενμπλουμ και ας θυμηθούμε τις απόψεις περί «Γερά Γερούν».

Στο φινάλε δεν είναι καλύτερα να βλέπεις τον Δία και τον Κολοκοτρώνη, τον Καποδίστρια και τον Παπανικολάου παρά τα αστράκια μιας Ευρώπης, πόρτες και πύλες πάνω στα ευρώ που δεν ήξερες που θα σε οδηγούσαν;

Ε;

Ως μια απάντηση, αφήνω την εικόνα του πραγματευτή, που έβγαζε το πάκο με τα καφετιά και τα άλλα, και με ένα φτου μετρούσε τα ρέστα σε ένα κόσμο πολύ πιο απλό, πιο άμεσο και πιο κατανοητό.

Ως άλλη απάντηση, βλέπω καμιά δεκαπενταριά γερόντια πίσω από ένα μηχάνημα έξω από μια τράπεζα, μα και κάποιους άλλους στο εσωτερικό να υπογράφουν σε οθόνες, μέσα σε ένα κόσμο που δεν είναι ούτε δικός τους, ούτε δικός σου.

καλή εβδομάδα, καλό μήνα, καλό φθινόπωρο

